

Regeringskansliet
kn-remissvar@regeringskansliet.se
magnus.moreau@regeringskansliet.se

Ert tjänsteställe, handläggare
Klimat- och näringslivsdepartementet
Miljöprövningsenheten

Ert datum
2024-06-01

Er beteckning
KN2024/01391

Vårt tjänsteställe, handläggare
Camilla Lindholm, camilla.lindholm@mil.se

Vårt föregående datum

Vår föregående beteckning

Yttrande över promemorian ”Snabbare processer enligt miljöbalken för att stärka det militära försvaret”

Svar före
2024-10-04

Försvarsinspektören för hälsa och miljö (försvarsinspektören) är medveten om behovet av att snabbt möjliggöra ökad verksamhet för försvarsmyndigheterna. Försvarsinspektören har följande synpunkter på den remitterade promemorian.

1. Författningsförslag

3 § Anmälan istället för tillstånd

Begreppet ”har bedrivits tidigare” är svårtolkat och behöver preciseras eller avgränsas. Det skulle kunna inbegripa platser där tidigare verksamhet ligger så långt tillbaka i tiden, att spår av denna helt saknas på platsen.

8 § Handläggning av anmälan

Möjligheten för statliga och kommunala myndigheter samt organisationer och enskilda att lämna synpunkter på en ändring av en verksamhet är av stor vikt för att få ett så bra beslutsunderlag som möjligt. Detta är särskilt viktigt i de fall då den tänkta ändringen innebär kvarvarande påverkan på omgivningen och där särskild sakkunskap eller lokalkännedom behövs. Det kan vara så att det först efter remittering framkommer ett kompletteringsbehov i en för ärendet viktig fråga. Möjlighet bör därför finnas att förlänga handläggningstiden med mer än två veckor och att så kan ske även efter att två veckor passerat efter att anmälan lämnades in.

Ett alternativ skulle kunna vara att det regleras att verksamhetsutövaren har en skyldighet att inför en anmälan, samverka eller informera berörda myndigheter

(AH)

och enskilda om kommande ändring av verksamheten. Detta bedöms öka möjligheterna att få in väl grundade och genomarbetade remissvar.

Det är otydligt vad som ska bedömas som så brådskande att tiden för yttrande får begränsas. Detta bör preciseras.

10 §

Genom den föreslagna bestämmelsen ges försvarsinspektören rätt att, under vissa förutsättningar, upphäva eller ändra villkor eller andra bestämmelser i tillstånd. Detta är en avvikelse från den grundläggande princip om rättskraft som finns i miljöbalken. Det är därför viktigt att förordningen endast gäller under en begränsad tid.

Vissa tillstånd kan innehålla begränsningar av verksamheten i tillståndsmeningen, såsom tillåtna antal flygrörelser eller mängd skott. Med den föreslagna bestämmelsen så är det inte tydligt att försvarsinspektören har mandat att ändra detta.

Vidare noterar försvarsinspektören att för vissa platser där Försvarmakten verkar så innehas tillståndet av civil aktör. Tillsynen på dessa platser delas av försvarsinspektören och civil tillsynsmyndighet. Det är oklart om villkor i dessa tillstånd kan ändras av försvarsinspektören och vilka konsekvenser detta i sådana fall kan få.

11 §

Vissa verksamheter såsom t.ex. flygplatser har redan i prövningsskedet bedömts ha en betydande miljöpåverkan. Boende runt en flygplats kan således bedömas redan idag utsättas för betydande miljöpåverkan, även efter att bullerbegränsande åtgärder vidtagits. Det kan då bli svårt att inte bedöma att en anmälan om ändring för sådan verksamhet, t.ex. fler flygrörelser eller andra flygtider, har en betydande miljöpåverkan.

12 § Krav på skyndsam handläggning

I promemorian föreslås en strikt handläggningstid på sex respektive tolv veckor. Det anges att det bör vara möjligt för försvarsinspektören att hantera ärendena inom dessa tider. Denna slutsats dras baserat på statistik som försvarsinspektören för några år sedan lämnade om handläggningstid för anmälningsärenden. Mängden inkommande ärenden har sedan dess ökat, vilket har inneburit att antalet beslut om förlängd handläggningstid också har ökat. Ärendemängden förväntas öka ytterligare kommande år. Därtill kommer att de anmälningsärenden som nu föreslås att försvarsinspektören ska handlägga, i många fall kommer vara mer komplexa i sin natur.

Flera av de frågor som normalt sätt hanteras inom ramen för en tillståndsprövning kräver specialkompetens inom vissa områden. Försvarsinspektören besitter inte expertkunskap inom samtliga möjliga sakområden. I dessa frågor blir det extra

viktigt att tid ges för remittering till instanser som besitter sådan sakkunskap eller lokalkännedom.

13 § Undantag från processuella krav

Undantag ska enligt förslaget kunna ges om tillämpning av en eller flera bestämmelser skulle få en negativ inverkan på försvaret. Detta är en generell formulering som är svår att tillämpa. Denna formulering bör därför konkretiseras eller preciseras.

Det bör vidare förtydligas att frågan om undantag ska ges in och handläggas före anmälningsärendet.

17 §

Förordningstexten bör här justeras, då en tillsynsmyndighet i anmälningsärenden inte meddelar villkor, utan försiktighetsmått.

2. Övriga synpunkter

Vilka verksamheter och åtgärder omfattas av förslaget?

Försvarsinspektören ser en skillnad mellan möjligheten att snabbt och på ett materiellt godtagbart sätt handlägga ändringar som ger en tillfällig påverkan som går att återställa och ändringar som innebär en fysisk påverkan med kvarstående effekter. När det gäller exempelvis ändringar i form av utökat antal flygningar eller tider för övningsverksamhet vid ett skjutfält, så kan försvarsinspektören inom ramen för en uppföljande tillsyn begära in ytterligare underlag och vid behov förelägga om kompletterande försiktighetsmått eller begränsningar. Denna möjlighet ser inte likadan ut om ändringen innefattar en fysisk påverkan på natur- eller kulturvården. Såvitt kan utläsas så omfattas båda typer av ändringar av det remitterade förslaget.

Beslut om detta yttrande har fattats av tf försvarsinspektör för hälsa och miljö Lena Orbelius och som föredragande tf stabschef Camilla Lindholm.

Sändlista:

kn-remissvar@regeringskansliet.se

För kännedom:

alexandra.venander@regeringskansliet.se

jonathan.andersson@regeringskansliet.se